

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 16 maja 2023 r.

wniosku obrońcy skazanego M. P.

o wyłączenie sędziego od udziału w sprawie na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od udziału w sprawie kasacyjnej o sygn. akt IV KK 64/23

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego M. P. wystąpił, na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., z wnioskiem o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od rozpoznania sprawy kasacyjnej o sygnaturze akt IV KK 64/23.

Uzasadniając wniosek obrońca podniósł, że powołanie Antoniego Bojańczyka do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego nastąpiło w wyniku rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym na podstawie nowelizacji z dnia 8 grudnia 2017 r., w odniesieniu do sędziego objętego wnioskiem, aktualizuje się wynikające z jego wadliwego powołania domniemanie braku bezstronności, które w świetle poglądów prezentowanych w orzecznictwie Sądu Najwyższego, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, oraz w piśmiennictwie, ma – zdaniem obrony – charakter niewzruszalny. Nadto, obrońca wskazał, że SSN Antoni Bojańczyk jest w tej samej sytuacji, co Pani Sędzia M. M., która orzekała sprawie w

Sądzie II instancji i której udział został zakwestionowany w kasacji poprzez powołanie zarzutu wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy jest zasadny.

Autor wniosku wątpliwości co do bezstronności sędziego Antoniego Bojańczyka, powołanego na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, sygnalizuje nie w aspekcie personalnym, ale w aspekcie instytucjonalnym, co trudno odrzucić, mając na uwadze aspekt gwarancyjny instytucji wyłączenia sędziego, wynikający z orzecznictwa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2022 r., V KO 37/22, baza orzeczeń Supremus, jak też argumentację przedstawianą w piśmiennictwie prawniczym, do którego nawiązano w przedmiotowym wniosku [m.in. J. Giezek, Zarys modelowego ujęcia bezstronności sędziego w aspekcie instytucjonalnym; P. Kardas, Instytucjonalne aspekty bezstronności sędziego. O proceduralnych podstawach i sposobach rozpoznawania wniosków dotyczących wyłączenia sędziego z uwagi na brak instytucjonalnych gwarancji bezstronności – oba opracowania (w:) P. Wiliński, R. Zawłocki (red.), Bezstronność sędziego w sprawach karnych w świetle zarzutu wadliwości jego powołania, Warszawa 2022]. Nie odrzucając argumentacji przedstawionej we wniosku, należało się odnieść z akceptacją do starania obrońcy, by sprawę jego mandanta rozpoznał sąd instytucjonalnie bezstronny (podkreślenie – SN), za czym, jak wskazano m. in. w powołanym wyżej judykacie Sądu Najwyższego przemawiała potrzeba zapobieżenia wystąpieniu skutków wyrażonych w uchwale trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, oraz ewentualnej skardze strony do ETPC, której wysoce prawdopodobne uwzględnienie stwarzałoby podstawę do wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 3 k.p.k., jak też prowadziłoby do odpowiedzialności odszkodowawczej Państwa.

Jedyną możliwością usunięcia, w tym wypadku, uzasadnionych wątpliwości natury konwencyjnej i konstytucyjnej, jak również zapewnienia stronie postępowania składu Sądu Najwyższego, w którym nie uczestniczą sędziowie (sędzia) wobec których w orzecznictwie Sądu Najwyższego, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, oraz w piśmiennictwie formułowane są rzeczowe, silnie uzasadnione zastrzeżenia odnoszące się do udziału w procedurze nominacyjnej niespełniającej wymogów obiektywizmu i niezależności od władzy ustawodawczej i wykonawczej, było zatem uwzględnienie wniosku i wyłączenie SSN Antoniego Bojańczyka od rozpoznania sprawy kasacyjnej o sygnaturze akt IV KK 64/23.

Kierując się powołanymi względami na mocy m. in. przepisu art. 41 § 1 k.p.k. orzeczono jak w części dyspozytywnej.